

Beretning børnehaveklasselederudvalget

Marts 2023

Indhold:

Indledning

Udsat skolestart og Før skole/SFO

Sprogprøve

Små børn og skærm

FSL-kurser til børnehaveklasseledere

OK24

Afslutning

Beretning 2023

Præsentation af udvalget og velkommen til Marianne Giannini

Så er det igen tid til den årlige beretning fra børnehaveklasselederudvalget.

I denne beretning kommer jeg med nogle nedslag på emner/problemstillinger jeg ser der kommer ind på vores fagområde. Det er nedslag og ikke dybdegående analyser. Det er for at åbne vores øjne for hvad der sker på vores område uden for vores egen skole. Jeg håber, at jeg med disse emner kan få børnehaveklasseleder rundt i landet til at være med til at deltage i debatten om vores fag og opgave.

Udsat skolestart:

Med finansloven 2022 fulgte muligheden for at forældre sammen med pædagoger i børnehaven kunne beslutte at udsætte skolestart for deres barn. Hvis forældre sammen med pædagogen vurderer at barnet vil trives bedst med et ekstra år i børnehaven, så skulle dette være en mulighed her fra sommer.

Men nu trækker undervisningsministeren i land. Beslutningen skal til vurdering i regeringen sammen med andre tiltag på børne/ungefronten som den tidligere

regering havde vedtaget med finansloven 2022. Ved finansloven 2022 lød det ellers at pengene skulle komme børnene til gavn. De børn der havde brug for et ekstra år i børnehaven skulle have mulighed for det. For at styrke børnene og for at give dem mulighed for at trives bedre i skolen - børn skal have den bedste skolestart. Vi ved alle hvad det betyder for børns trivsel resten af skoleforløbet, at de kommer godt fra start og er klar til de udfordringer de møder på deres vej. I en undersøgelse foretaget af Danmarks Lærerforening blandt børnehaveklasseledere siger seks ud af ti, at de oplever børn der er mindre skoleparate end for fem år siden. Der er mange flere børn der har det svært med de sociale færdigheder - så som vente på tur, stå i kø, danne venskaber og tage hensyn til andre. Børnehaveklasselederne oplever at de børn der kommer for tidligt i skolen mangler selvværd, gåpåmod og nysgerrighed. Den besparelse regeringen regner med at få ved at sende alle børn i skole det år de fylder 6 - den vil der jo blive brug for til senere trivsels arbejde og pædagogisk indsats over for de børn der mistrives.

Tidlig SFO

Et andet tiltag der også kan virke som en sparerøvelse og som også presser vores børn mellem overgangen fra børnehave til skole er tidlig SFO. Rigtig mange kommuner har indført dette og det endda for flere år siden. Mange af jer der sidder her har tidlig SFO på jeres skole. Som friskole har vi ingen mulighed for at takke nej til tidlig SFO, hvis kommunen beslutter at det er det de vil have. Vores børn får jo ikke lov til at fortsætte i børnehaven frem til sommerferien, når deres jævnaldrende begynder i tidlig SFO omkring april måned. En undersøgelse fra EVA giver et indblik i hvordan tidlig SFO er skruet sammen forskellige steder. Den oprindelige tanke var jo at der skulle følge pædagogisk personale med børnene når de kom til skolen. Det er langt fra tilfældet - rigtigt mange steder er der kun en voksen til de børn der kommer. Tanken var også at før SFO skulle ruste børnene til at indgå i sociale relationer og tiden i før SFO skulle bruge på at hjælpe børnene i gang med det. Gennem organisering af dagen og fællesskabet i flokken skulle der skabes mulighed for at børnene kunne føle sig trygge og som én del af fællesskabet. Det er bare ikke alle før SFO'er der prioriterer dette. Nogle steder får børnene næste udelukkende fri leg og der er ikke voksne nok til at hjælpe dem til at danne fællesskaber og sociale relationer - de er overladt til selv at finde ud af det.

Det forlyder at alle kommuner opfordres til at oprette tidlig SFO og det synes jeg vi skal vær skeptiske overfor, med mindre der følger ressourcer med børnene, så der kan komme en ordentlig normering og rammer omkring den tidlige SFO.

Jeg ved godt, at mange af jer her allerede har tidlig SFO der fungerer super godt og det er jeres fortjeneste fordi I tænker med og får tingene til at fungere.

Jeg ved at nogle af vores skoleforeninger opfordrer vores skoler til at oprette børnehaver, så kan vi selv bestemme hvornår vores børn skal begynde i skole og SFO.

Sprogprøverne:

Ghettopakkenes sprogprøver for skoler der ligger i udsatte boligområder og har mere end 30 % børn fra et sådant område kører stadig. Ideen er at de børn der ikke efter 4 forsøg kan bestå en sådan sprogprøve skal gå børnehaveklassen om.

Ghettopakkenes sprogprøver er så fleksible, at det bliver meget afhængigt af person og kontekst, hvordan en elev bedømmes, viser en evaluering.

Børnene bliver bedømt alt for uensartet, viser en ny evaluering.

Fem børn, der har det til fælles, at deres børnehaveklasseleder var i tvivl, om de skulle bestå sprogprøven eller ej, blev videofilmnet, mens de tog prøven. 30 erfarne børnehaveklasseledere så videoerne og bedømte elevernes sprogprøve. I ét tilfælde var de alle enige om at vurdere eleven ikke-sprogparat - men dén elev var vurderet sprogparat af sin egen børnehaveklasseleder. I de fire øvrige tilfælde var der enighed om bedømmelsen i 48 procent af tilfældene - 48 %, viser rapporten.

Det bliver altså tilfældigheder og personlige vurderinger der kommer til at afgøre om en elev skal gå børnehaveklassen om. Det er alt for utrygt og går ud over barnets trivsel, når det ikke får lov at følge kammeraterne op i 1. klasse.

Selve sprogprøven er et meget fint værktøj til arbejdet i børnehaveklassen. Men ikke som en test der skal afgøre om børn skal dumpe eller ej.

Ghettopakken - herunder Sprogprøven skulle have været revideret sidste år men blev udsat på grund af corona. Nu har undervisningsministeren Mathias Tesfaye igen fremsat et lovforslag om, at de emner der berører skolerne bliver udsat til sommer. Hvis lovforslaget bliver vedtaget går der endnu et år inden vi ved hvordan sprogprøverne kommer til at se ud fremover.

Marianne Giannini - formand for børnehaveklasselederforeningen sidder i en udvalg der følger sprogprøverne - hun er rigtig godt inde i tingene, så spørg hende gerne om mere viden på området.

Små børn og skærm:

Jeg har en pige i min børnehaveklasse vi havde svært ved at forstå og vi synes hun læsber meget. Derfor holdt vi et møde med forældrene og vores talekonsulent. Her fortalte forældrene stolte at datteren på 5 år talte perfekt engelsk - det havde hun lært sig selv ved hjælp af YouTube. Så skal jeg ellers love for at talekonsulenten røg i vejret. Hun påpegede meget kraftigt over for forældrene, at et barn på 5 år ikke skulle lære sig selv engelsk ved hjælp af skærmen. Et barn på 5 skal lære at udtrykke sig og tale dansk/sit modersmål i samvær og samtale med andre levende mennesker. Det er der børn lære at udtrykke sig, at høre forskel på betoning, se udtryk i ansigtet når tingene siges. Små børn har ikke brug for at lære den virtuelle

verden at kende, men at opleve den virkelige verden. Det sociale aspekt og interaktionen med forældre og andre børn er i høj grad det, der driver sprogtilegnelsen, og det forsvinder, når børnene sidder alene med en skærm. Det er i samvær, leg og spil med andre, at børn tilegner sig deres sprog.

Det manglende sprog er med til at gøre børnene usikre og tilbageholdende. De har svært ved at indgå i undervisningen fordi de ikke har ord til at forklare sig med, de har svært ved at indgå i lege, da de ikke har ord til at snakke med de andre børn og de har ikke lært at aflæse andre børns mimik og kropssprog.

Min elev i børnehaveklassen skulle beskrive sin weekend for klassen, hun kiggede ned og talte med meget lav stemme da hun sagde: "Jeg har spillet Ipad og på min mors telefon" - "Har du lavet andet i din weekend"? "Næ".

Skærm og børn er ikke altid af det onde. Man kan sagtens bruge skærmen til at tilegne sig færdigheder, Men man skal bruge skærmen med omtanke og overveje, hvad skærmen skal bruges til.

FSL-kurser henvendt specielt til børnehaveklasseledere:

På sidste årskursus kunne vi løfte sløret for de kurser Frie Skolers Lærerforening har tilrette lagt for børnehaveklasseledere. Der er planlagt tre i alt og det ene er allerede afholdt. Det var kurser om sproglig opmærksomhed. Kurset blev afholdt i efteråret. Der var 13 deltagere. Ifølge evalueringen fra kurset, så havde deltagerne være meget begejstrede og glade for deres oplevelse. Kurset var så vedkommende og der blev erfaringsudvekslet på kryds og tværs.

D. 23. og 24.maj kommer det næste kursus i rækken - "Klasseledelse - de første år i skolen" Her er der på nuværende tidspunkt 21 tilmeldte og der er stadig nogle pladser tilbage - jeg håber mange børnehaveklasseledere vil melde sig. Nogle af jer der sidder i salen er allerede tilmeldte.

Det sidste kursus i rækken kommer d. 9. og 10. oktober og handler om "Matematisk opmærksomhed i børnehaveklassen" - hold øje med indbydelsen - vi håber igen på mange deltagere.

Hvis vi med vores deltagelse i disse kurser kan vise at der er interesse for sådanne kurser målretter børnehaveklasseleder, så kan vi måske få vores konsulenter til at oprette flere af slagsen.

Vi er jo på vej ind i et overenskomst år - OK24. Det er lige nu der er mulighed for at komme med forslag til de krav man mener Frie Skolers Lærerforening skal komme med til overenskomsten. Intet er for småt og intet er for stort - alle medlemmer har

mulighed for at ytre sig og komme med ønsker og forslag. Det kan gøres på egen skolen, hvor Tillidsrepræsentanten indkalder til klubmøde hvis alle kollegaerne på skolen snakker om OK24 g krav til den. Men der er også mulighed for at deltage i kredsens kravopstillingsmøde - datoerne kommer her. **OBS**

Det er disse steder - FSL klub på skolen eller kravopstillingsmøder i kredsen - vi skal møde op og gøre opmærksom på de emner der berører os som børnehaveklasseledere i vores hverdag på skolerne. Det kan være tilsyn med børnene i pauserne, det kan være lærerløn til os, det kan være to lærerordninger i børnehaveklassen - det kan være det I nu lige sidder med og tænker på.

Mød op og snak børnehaveklasselederens sag - gør opmærksom på jer selv på skolen og i kredsen.

Til slut

Om lidt holder vi valg til børnehaveklasselederudvalget. Det er et udvalg under Frie Skolers Lærerforenings hovedbestyrelse. Udvalgets primære opgave er at afholde et årligt kursus og årsmøde for børnehaveklasseleder i FSL. Arbejdet er frivilligt - ulønnet. Vi holder tre til fire møder om året - enten mødes vi fysisk ellers holder vi møderne på teams. Udvalget består af fire børnehaveklasseleder og et medlem af hovedbestyrelsen.

I år er det Lee og Hanne M der er på valg.

Tak for ordet.